

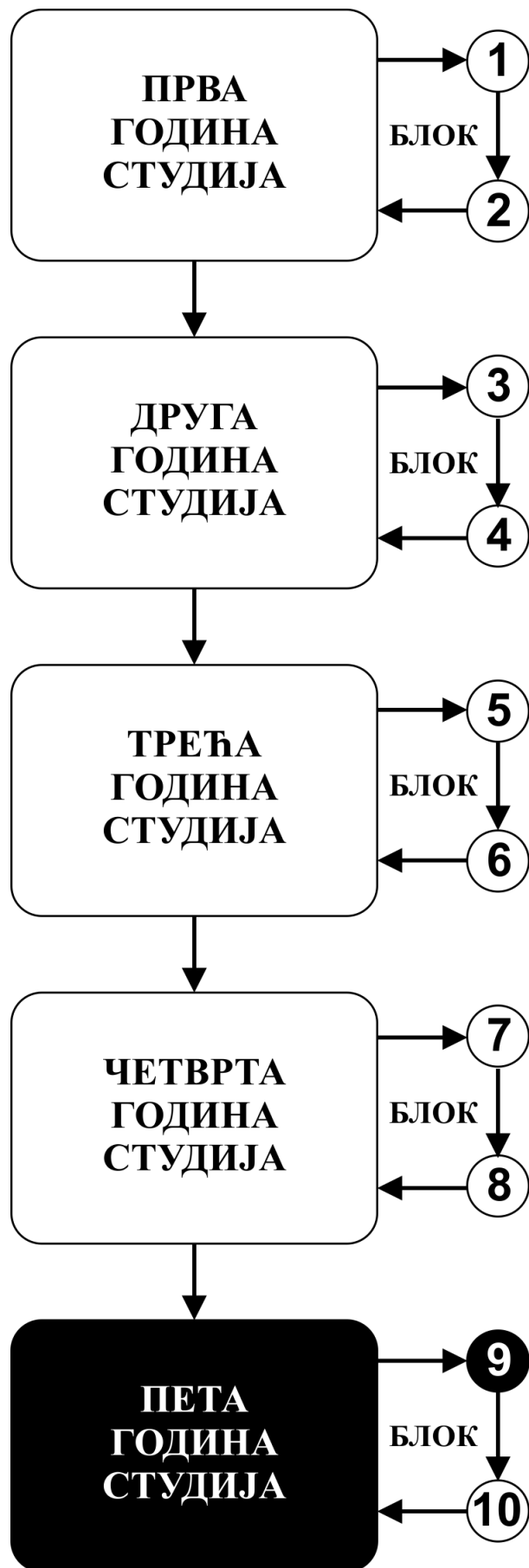


**ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ  
СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ**

**ПЕТА ГОДИНА СТУДИЈА**

школска 2022/2023.

**КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3**



Предмет:

## **КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3**

Предмет се вреднује са 7 ЕСПБ. Недељно има 5 часова активне наставе (2 часа предавања, 1 час семинара и 2 часа рада у малој групи).

## НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

Р.бр.	Име и презиме	E-mail адреса	Звање
1.	Александра Стојановић*	vranicaleksandra90@gmail.com	Доцент
2.	Душан Ђурић	duca1duca@gmail.com	Редовни професор
3.	Марко Фолић	markof@medf.kg.ac.rs	Редовни професор
4.	Срђан Стефановић	sstefanovic@medf.kg.ac.rs	Ванредни професор
5.	Оливера Миловановић	olivera.milovanovic@medf.kg.ac.rs	Ванредни професор
6.	Тамара Николић Турнић	tamara.nikolic@medf.kg.ac.rs	Доцент
7.	Радиша Павловић	rpavlovic@medf.kg.ac.rs	Доцент
8.	Милена Јуришевић	milena.jurisevic@medf.kg.ac.rs	Доцент
9.	Наташа Мијаиловић	nacakg@gmail.com	Асистент са докторатом
10.	Марко Равић	markoravic@hotmail.com	Асистент
11.	Катарина Ђорђевић	kacka96kg@gmail.com	Фацилитатор
12.	Божидар Пиндовић	pindovic.bozidar@gmail.com	Фацилитатор

\* Руководилац предмета

## СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Модул	Назив модула	Недеља	Предавања	Рад у малој групи	Семинари	Наставник
1.	Примена лекова у трудноћи и лактацији	5	2	2	1	доц. др Александра Стојановић
2.	Специфичне манифестације и презентације болести у геријатрији	5	2	2	1	доц. др Александра Стојановић
3.	Специфичне манифестације и презентације болести у педијатрији	5	2	2	1	доц. др Александра Стојановић
						Σ 30+30+15=75

## ОЦЕЊИВАЊЕ:

Студент савладава предмет по модулима. Оцена је еквивалентна броју освојених поена (видети табеле). Поени се стичу на два начина:

**АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ:** На овај начин студент може освојити до 30 поена и то тако што на последњем часу рада у малој групи извлачи 2 испитна питања из те недеље наставе, одговара на њих и у складу са показаним знањем добија 0 - 2 поена.

**ЗАВРШНИ ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА:** На овај начин студент може да стекне 70 поена а према приложеној табели.

Модул	Назив модула	МАКСИМАЛНО ПОЕНА		
		активност у току наставе	завршни тест	Σ
1.	Примена лекова у трудноћи и лактацији	10	24	34
2.	Специфичне манифестације и презентације болести у геријатрији	10	24	34
3.	Специфичне манифестације и презентације болести у педијатрији	10	22	32
<b>Σ</b>		<b>30</b>	<b>70</b>	<b>100</b>

### Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да оствари минимум 55 бодова и да положи све модуле.

Да би положио модул студент мора да:

1. оствари више од 50% поена на том модулу
2. оствари више од 50% поена предвиђених за активност у настави
3. положи тест из тог модула, односно да има више од 50% тачних одговора.

број освојених поена	оцена
0 – 50	<b>5</b>
51 - 60	<b>6</b>
61 - 70	<b>7</b>
71 - 80	<b>8</b>
81 - 90	<b>9</b>
91 - 100	<b>10</b>

## ОСТАЛА ПРАВИЛА

Студент је дужан да уредно испуњава своје обавезе у настави.

Студент који одсуствује са предавања добија 0 поена за активност на вежбама (за ту недељу).

Студент који не испуни предиспитне обавезе може да поднесе образложени захтев за надокнаду тих обавеза, о чему одлучује комисија коју одређује Декан.

Пропуштена наставу у трајању од највише две недеље у семестру, студент може да надокнади без финансијске надокнаде.

Студент који одсуствује са наставе дуже од две а највише до пет недеља у току семестра, обавезан је да комисији поднесе молбу у којој треба да наведе разлоге одсуства.

Изостанак са наставе дужи од пет недеља подразумева поновно уписивање тог предмета.

Пропуштена настава се колоквира у последњој недељи наставе.

# ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА

## МОДУЛ 1.

**ЗАВРШНИ ТЕСТ  
0-24 ПОЕНА**

### ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 24 питања.  
Свако питање вреди 1 поен.

## МОДУЛ 2.

**ЗАВРШНИ ТЕСТ  
0-24 ПОЕНА**

### ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 24 питања.  
Свако питање вреди 1 поен.

## МОДУЛ 3.

**ЗАВРШНИ ТЕСТ  
0-22 ПОЕНА**

### ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 22 питања.  
Свако питање вреди 1 поен.

## ЛИТЕРАТУРА:

НАЗИВ УЏБЕНИКА	АУТОРИ	ИЗАДАВАЧ	БИБЛИОТЕКА
Фармакологија и токсикологија. 3. издање	Јанковић С.	Медицински факултет, Универзитет у Крагујевцу, 2011.	има
Basic and clinical pharmacology	Katzung G Bertram	Prentice-Hall, Internacional Inc, London, 2015.	има
Goodman & Gilman's The Pharmacological Basis of Therapeutics. 13th ed	Brunton LL, Chabner BA, Knollmann BC, editors.	New York: McGraw Hill; 2018.	има
British National Formulary 68	British Medical Association and Royal Pharmaceutical Society of Great Britain	Pharmaceutical Press, Wallingford.	има
BNF for Children 68	British Medical Association and Royal Pharmaceutical Society of Great Britain	Pharmaceutical Press, Wallingford.	има
Paediatric Drug Handling	Ian Costello, Paul F. Long, Catherine Tuleu	Pharmaceutical Press	има
Neonatal and Pediatric Pharmacology: Therapeutic Principles in Practice. 4th ed	Sumner YJ, Aranda JV	Philadeplhia: Lippincott Williams&Wilkins; 2011.	има
Rang & Dale's Pharmacology 9th Edition	James Ritter Rod Flower Graeme Henderson Yoon Kong Loke David MacEwan Humphrey Rang	Edinburgh: Elsevier, 2020.	има

Консултације са наставницима и сарадницима: сваког уторка, од 12 до 13 сати (соба 24).

## ПРОГРАМ:

### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа  
Инозитолу у функцији  
расту и аутоимуности  
штитасте жлезде

Предавање (семинар) - 1 час  
Инозитолу као додаци исхрани (*food supplement*) код хипотиреоидизма

Вежбе – 2 часа  
Додаци исхрани код  
болести штитасте жлезде

### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа  
Лекови који делују на  
централни нервни  
систем у трудноћи и  
лактацији.

Предавање (семинар) - 1 час  
Клиничка примена антипсихотика,  
антидепресива и психостабилизатора.  
Наркоманија код трудница  
(Бихејвиорална тератогеност)

Вежбе – 2 часа  
Инструменти клиничке  
процене у психијатрији;  
„Хамилтонова скала за  
процену анксиозности“

### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа  
Кардиоваскуларни  
лекови у  
трудноћи и лактацији

Предавање (семинар) - 1 час  
Лечење артеријске хипертензије у  
посебним групама пацијената;  
Лечење акутног хипертензивног  
синдрома;

Вежбе – 2 часа  
Нестероидни  
антиинфламаторни  
лекови.  
Гавез (*Symphytum officinale*);  
Брђанка (*Arnica montana*)

### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа  
Лекови који делују на  
респираторни систем у  
трудноћи и  
лактацији

Предавање (семинар) - 1 час  
Астма и трудноћа. Терапија  
туберкулозе у трудноћи. Лечење  
туберкулозе код  
жена које доје. Гликокортикоиди у  
трудноћи и дојењу.

Вежбе – 2 часа  
Практична примена лекова  
помоћу небулизатора.  
Примене лекова путем  
инхалације, деловање на  
пљувачне жлезде и  
пљувачу. Денталне ерозије  
и каријесне промене код  
пацијената на дуготрајној  
инхалаторној терапији.

### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа  
Антимикробни лекови у  
трудноћи и лактацији

Предавање (семинар) - 1 час  
Примена антимикробних  
лекова у недоношчета и  
новорођенчета. Антибиотици у  
амбулантном лечењу пнеумонија.  
Антибиотици у болничким условима.

Вежбе – 2 часа  
Примена антимикробних  
лекова у стоматологији



#### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа  
Синдром хроничног умора.

Предавање (семинар) - 1 час  
Фибромијалгија

Вежбе – 2 часа  
Хипохондрија, неурастенија, синдром хроничног умора. Коштано-мишићна обољења, терапија бола

#### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа  
Фармакологија коже

Предавање (семинар) - 1 час  
Дерматокосметички препарати за лечење болесне коже;  
Дерматокосметички препарати за заштиту коже од сунца и старења, код одраслих и код деце.

Вежбе – 2 часа  
Алергије, алергијски ринитис, уртикарија  
Дуготрајна локална (топикална) примена НСАИЛ

#### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа  
Целијакија. Целијачна криза. Интолеранција на глутен.

Предавање (семинар) - 1 час  
Синдром иритабилног колона. Поремећај функције гастроинтестиналног тракта код старијих пацијената.

Вежбе - 2 часа  
Интолеранција на лактозу и друге угљене-хидрате.

#### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа  
Епилептички напади и епилепсија  
Антидепресиви нове генерације

Предавање (семинар) - 1 час  
Лечење пацијената са епилептичким статусом  
Фебрилне конвулзије код деце

Вежбе – 2 часа  
Терапија инсомније  
Антагонист орексинског рецептора

#### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа  
Збрињавање пацијената са шизофренијом  
Технике аугментације код терапорезистентних пацијената

Предавање (семинар) - 1 час  
Ментални поремећаји и поремећаји понашања због употребе психоактивних супстанција

Вежбе – 2 часа  
Схизофренија и коморбидитет (психијатријски и соматски поремећаји)

#### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДНАНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа

Предавање (семинар) - 1 час

Вежбе – 2 часа

Антикоагулантна,  
фибринолитичка и  
антитромбоцитна  
терапија

Поремећаји коагулације и  
тромбоза

Лечење антиромбоцитним  
лековима  
Антиромбоцитна терапија  
у оквиру свеобухватног  
лечења *Diabetes Mellitus* - а

#### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа

Инсулинска резистенција

Предавање (семинар) - 1 час

Сензитизатори инсулина: лекови и  
додаци исхрани

Вежбе – 2 часа

Инсулинска резистенција,  
симптоми, лечење, исхрана

#### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа

Физиолошка регулација  
енергетске равнотеже  
Гојазност

Предавање (семинар) - 1 час

Патолошке последице гојазности  
Нутритивни заштитни процес –  
гојазни пацијенти

Вежбе – 2 часа

Фармаколошка терапија  
гојазности  
*2013 АНА/ACC/TOS  
Guideline for the  
Management of Overweight  
and Obesity in Adults*

#### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа

Рационални приступ  
примени естрогена код  
постменопаузалних жена.  
Ендокрини поремећаји  
дојки,  
Брига о репродуктивном  
здрављу.

Предавање (семинар) - 1 час

Примена бисфосфоната, нежељени  
ефекти, како их спречити.

Вежбе – 2 часа

Физиологија женског  
репродуктивног система  
Самотестирање,  
могућности и дилеме  
ПЦОС - полицистични  
оваријални синдром,  
дијагностички критеријуми,  
терапија, примена инозитола.

#### НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа

Обољења изазвана  
оштећењима  
имунског система  
Неспецифична клиничка  
употреба  
адреналних стероида.

Предавање (семинар) - 1 час

Реуматоидни артритис  
Мере које треба предузети да би се  
ублажила нежељена метаболичка  
дејства гликокортикоида

Вежбе – 2 часа

Остеоартроза

## РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА И СЕМИНАРА

<b>УТОРАК</b>
<b>ВЕЛИКА САЛА (С3)</b>
<b>15:35-17:45</b>

## РАСПОРЕД ВЕЖБИ ЗА ПРВУ НЕДЕЉУ НАСТАВЕ (20.09.2022 и 21.09.2022.)

<b>УТОРАК</b>		
<b>ВЕЖБАОНИЦА ЗА ФАРМАЦИЈУ (В17)</b>	<b>ЖУТА САЛА (С39)</b>	<b>ЖУТА САЛА (С41)</b>
<b>18:00-19:30</b> I група	<b>18:00-19:30</b> II група	<b>18:00-19:30</b> III група
<b>19:30-21:00</b> IV група	<b>19:30-21:00</b> V група	<b>19:30-21:00</b> VI група
<b>СРЕДА</b>		
<b>ЖУТА САЛА (С41)</b> <b>08:00-09:30</b> VII група		

**РАСПОРЕД ВЕЖБИ ОД ДРУГЕ НЕДЕЉЕ НАСТАВЕ**  
**(од 28.09.2022.)**

<b>СРЕДА</b>		
<b>ЖУТА САЛА (С36)</b>	<b>ЖУТА САЛА (С40)</b>	<b>ЖУТА САЛА (С41)</b>
<b>07:30-09:00</b> I група	<b>07:30-09:00</b> II група	<b>07:30-09:00</b> III група
<b>09:00-10:30</b> IV група	<b>09:00-10:30</b> V група	<b>09:00-10:30</b> VI група
<b>10:30-12:00</b> VII група		

[Распоред наставе и модулских тестова](#)

## РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	тип	Назив методске јединице	Наставник
1	1	П	Инозитоли у функцији расту и аутоимуности штитасте жлезде	проф. др Душан Ђурић
		С	Инозитоли као додаци исхрани ( <i>food supplement</i> ) код хипотиреоидизма	проф. др Душан Ђурић
		В	Додаци исхрани код болести штитасте жлезде	асист. др Марко Равић mg ph Катарина Ђорђевић др Божидар Пиндовић
	2	П	Лекови који делују на централни нервни систем у трудноћи и лактацији	проф. др Срђан Стефановић
		С	Клиничка примена антипсихотика, антидепресива и психостабилизатора. Наркоманија код трудница (Бихејвиорална тератогеност).	проф. др Срђан Стефановић
		В	Инструменти клиничке процене у психијатрији; „Хамилтонова скала за процену анксиозности“	проф. др Срђан Стефановић mg ph Катарина Ђорђевић др Божидар Пиндовић
	3	П	Кардиоваскуларни лекови у трудноћи и лактацији	проф. др Душан Ђурић
		С	Лечење артеријске хипертензије у посебним групама пацијената; Лечење акутног хипертензивног синдрома;	проф. др Душан Ђурић
		В	Нестероидни антиинфламаторни лекови. Гавез ( <i>Symphytum officinale</i> ). Брђанка ( <i>Arnica montana</i> )	доц. др Александра Стојановић асист. др Марко Равић асист. др Наташа Мијаиловић

## РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	тип	Назив методске јединице	Наставник
1	4	П	Лекови који делују на респираторни систем у трудноћи и лактацији	доц. др Радиша Павловић
		С	Астма и трудноћа. Терапија туберкулозе у трудноћи. Лечење туберкулозе код жена које доје. Гликокортикоиди у трудноћи и дојењу.	доц. др Радиша Павловић
		В	Практична примена лекова помоћу небулизатора. Примене лекова путем инхалације, деловање на пљувачне жлезде и пљувачу. Денталне ерозије и каријесне промене код пацијената на дуготрајној инхалаторној терапији.	доц. др Радиша Павловић mg ph Катарина Ђорђевић др Божидар Пиндовић
	5	П	Антимикробни лекови у трудноћи и лактацији	проф. др Оливера Миловановић
		С	Примена антимикробних лекова у недоношчета и новорођенчета Антибиотици у амбулантном лечењу пнеумонија. Антибиотици у болничким условима.	проф. др Оливера Миловановић
		В	Примена антимикробних лекова у стоматологији	проф. др Оливера Миловановић асист. др Марко Равић асист. др Наташа Мијаиловић
2	6	П	Синдром хроничног умора.	проф. др Марко Фолић
		С	Фибромијалгија	проф. др Марко Фолић
		В	Хипохондрија, неурастенија, синдром хроничног умора. Коштано-мишићна обољења, терапија бола	проф. др Марко Фолић mg ph Катарина Ђорђевић др Божидар Пиндовић

## РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	тип	Назив методске јединице	Наставник
		<b>ЗТМ</b>	<b>ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 1</b>	
<b>2</b>	<b>7</b>	<b>П</b>	Фармакологија коже	доц. др Александра Стојановић
		<b>С</b>	Дерматокозметички препарати за лечење болесне коже; Дерма-токозметички препарати за заштиту коже од сунца и старења код одраслих и код деце.	доц. др Александра Стојановић
		<b>В</b>	Алергије, алергијски ринитис, уртикарија Дуготрајна локална (топикална) примена НСАИЛ	доц. др Александра Стојановић асист. др Марко Равић асист. др Наташа Мијаиловић
	<b>8</b>	<b>П</b>	Целијакија. Целијачна криза. Интолеранција на глутен.	доц. др Александра Стојановић
		<b>С</b>	Синдром иритабилног колона. Поремећај функције гастроинтестиналног тракта код старијих пацијената.	доц. др Александра Стојановић
	<b>8</b>	<b>В</b>	Интолеранција на лактозу и друге угљене-хидрате.	доц. др Александра Стојановић mg ph Катарина Ђорђевић др Божидар Пиндовић
	<b>9</b>	<b>П</b>	Епилептички напади и епилепсија	проф. др Душан Ђурић
		<b>С</b>	Лечење пацијената са епилептичким статусом. Фебрилне конвулзије код деце. Антидепресиви нове генерације	проф. др Душан Ђурић

## РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	тип	Назив методске јединице	Наставник
2	9	В	Терапија инсомније, антагонист орексинског рецептора	доц. др Александра Стојановић асист. др Марко Равић асист. др Наташа Мијаиловић
	10	П	Збрињавање пацијената са шизофренијом. Технике аугментације код терапорезистентних пацијената	проф. др Душан Ђурић
		С	Ментални поремећаји и поремећаји понашања због употребе психо-активних супстанција	проф. др Душан Ђурић
		В	Шизофренија и коморбидитет (психијатријски и соматски поремећаји)	доц. др Александра Стојановић mg ph Катарина Ђорђевић др Божидар Пиндовић
3	11	П	Антикоагулантна, фибринолитичка и антитромбоцитна терапија	проф. др Душан Ђурић
		С	Поремећаји коагулације и тромбоза	проф. др Душан Ђурић
		В	Лечење антитромбоцитним лековима. Антитромбоцитна терапија у оквиру свеобухватног лечења <i>Diabetes Mellitus-a</i>	доц. др Александра Стојановић асист. др Марко Равић асист. др Наташа Мијаиловић
		ЗТМ	<b>ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 2</b>	
3	12	П	Инсулинска резистенција	проф. др Душан Ђурић
3	12	С	Сензитизатори инсулина: лекови и додаци исхрани	проф. др Душан Ђурић



## РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	тип	Назив методске јединице	Наставник
	13	В	Инсулинска резистенција, симптоми, лечење, исхрана	доц. др Александра Стојановић mg ph Катарина Ђорђевић др Божидар Пиндовић
		П	Физиолошка регулација енергетске равнотеже Гојазност	проф. др Душан Ђурић
		С	Патолошке последице гојазности Нутритивни заштитни процес – гојазни пацијенти	проф. др Душан Ђурић
3	13	В	Фармаколошка терапија гојазности <i>2013 AHA/ACC/TOS Guideline for the Management of Overweight and Obesity in Adults</i>	доц. др Александра Стојановић асист. др Марко Равић асист. др Наташа Мијаиловић
	14	П	Рационални приступ примени естрогена код постменопаузал-них жена. Ендокрини поремећаји дојки, Брига о репродуктивном здрављу.	доц. др Милена Јуришевић
		С	Примена бисфосфоната, нежељени ефекти, како их спречити.	доц. др Милена Јуришевић
		В	Физиологија женског репродуктивног система Самотестирање, могућности и дилеме ПЦОС - полицистични оваријални синдром, дијагностички критеријуми, терапија, примена инозитола.	доц. др Милена Јуришевић mg ph Катарина Ђорђевић др Божидар Пиндовић
3	15	П	Обољења изазвана оштећењима имунског система Неспецифична клиничка употреба адреналних стероида.	доц. др Тамара Николић Турнић
		С	Реуматоидни артритис, Мере које треба предузети да би се ублажила нежељена метаболичка дејства гликокортикоида.	доц. др Тамара Николић Турнић

### РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	тип	Назив методске јединице	Наставник
		<b>В</b>	Остеоартроза	доц. др Тамара Николић Турнић асист. др Марко Равић асист. др Наташа Мијаиловић
		<b>ЗТМ</b>	<b>ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 3</b>	
		<b>И</b>	<b>ИСПИТ (ЈАНУАРСКО-ФЕБРУАРСКИ РОК)</b>	